

Kostel Navštívení Panny Marie

Lechovice

Historie tohoto kostela je spjata s milostnou sochou Bohorodičky, která je umístěna nad hlavním oltářem kostela. Pochází z premonstrátského kláštera ve Znojmě-Louce, kde při přestavbě kostela byly části starého mobiliáře nabízeny okolním farnostem. To se stalo i s touto sochou, kterou si vyprosil prosiměřický kaplan Kašpar Krausenek. Roku 1689 ji od něj získal loucký poddaný

Melchior Pfeiffer z Borotic a postavil ji v Lechovicích pod kopcem, kde ze studánky tryskal pramen svěží vody. Za krátký čas se rozneslo, že úcta k Boží Matce s užíváním vody z pramene na tomto místě působí zázračná uzdravení nemocných a tělesně postižených. K prameni přicházelo více a více poutníků. První oficiálně vyhlášená pout' s bohoslužbou se konala na svátek Navštívení Panny Marie 2. července roku 1695. K této příležitosti dal loucký opat Řehoř Klein postavit pro sochu Panny Marie při prameni dřevěnou kapli. Počet poutníků vzrůstal a tak nový loucký opat Vincenc Wallner roku 1713 dal pramen obestavět na způsob malé zděné kapličky a vedle zřídil dřevěnou poustevnu pro bratra laika, který by byl strážcem sochy Panny Marie a poutníkům se věnoval. Mnoho stále nově vyslyšených proseb a tisíce návštěv kaple vedly opata Vincence Wallnera k rozhodnutí o stavbě velkého poutního kostela. Protože původní místo u studánky pod kopcem nebylo pro tak mohutnou stavbu vhodné, rozhodl se opat pro vršek kopce přímo nad původní kaplí se studánkou.

A tak mohla být do nově postaveného chrámu zvaného PERLA JIŽNÍ MORAVY dne 21.9.1723 socha Madony s Ježíškem od studánky slavnostně přenesena. Slavnostní procesí provázeli duchovní z celého kraje i členové klášterní komunity, mezi nimiž byl i novic Prokop Diviš (později slavný badatel a vynálezce hromosvodu), který o tři roky později také slavil v Lechovicích svoji první mši sv.

Chrám má půdorys kříže, je postaven v barokním slohu podle návrhu tyrolského architekta Christiana Alexandra

Oedtla, vídeňským stavitelem Christianem Damelem. Klenbu tvoří tři kopule ozdobené mohutnými freskami, z nichž střední nese scénu Nanebevzetí Panny Marie a boční starozákonní předobrazy. Znalci umění připisují tyto práce Michaelu Janu Füssemu, který je považován za jednoho z nejpozoruhodnějších znojemských malířů. Chrámový prostor má čtyři postranní oltáře, jejichž iluzivní malby provedl taktéž Michael Jan Füsse. Do orámování Füsseho fresek jsou vloženy obrazy, na nichž se podílel s dalším umělcem Antonínem Schoon Jansem.

Postranní oltáře v pravé straně lodi

Východní oltář : sv. Floriána, ochránce před ohněm a sv. Donata, Markéty a Agáty, patronů zemědělců

Západní oltář : sv. jáhna Vincence, patrona opata Walnera

Postranní oltáře na levé straně lodi

Východní oltář : sv. Rocha, Šebestiána, Rosalie a krále Davida, morových patronů

Západní oltář : sv. Jana Nepomuckého, právě v době stavby kostela nově svatořečeného

KŮR byl vybaven už v roce 1725 novými varhanami, které zhotovil brněnský mistr Josef Antonín Richter.

V nadsvětlíku hlavních dveří pod kůrem je vyobrazeno setkání dvou žen v požehnaném stavu Matky Boží a sv. Alžběty. Tomuto tajemství je tento chrám zasvěcen.

V roce 1785 když se po zrušení louckého kláštera kostel stal farním, byla zřízena nová **KŘTITELNICE**, nad níž zobrazil znojemský malíř Josef Winterhalder freskovou malbou Křest Páně, a za obcí byl zřízen nový hřbitov, na který se přesunul kamenný kříž se sv. Magdalenou od kostela.

NAD SVATOSTÁNKEM v zasklené skříni je umístěna socha Bohorodičky s Ježíškem. Je to pozdně gotická práce ze dřeva. Kolem Panny Marie jsou andělci, kteří drží v rukou různé předměty znázorňující invokace z loretánských litanií (Růže tajemná ; Uzdravení nemocných ; Hvězdo jitřní ; Nádobu (stánku) duchovní ; Archo úmluvy ; Bráno nebeská ; Zrcadlo spravedlnosti). Mezi sloupy na levé straně oltáře je socha sv. Norberta, zakladatele řádu Premonstrátů, po pravé straně je sv. Augustýn, od něhož přijal tento řád řeholi.

Mimořádnou raritou tohoto místa je socha **PANNY MARIE – DOBRÉ PASTÝŘKY** z roku 1741. Stojí na vrcholku kazatelny a v církevním umění se jedná o ojedinělý námět. Pojí se k ní pověst, že Panna Marie pomohla dětem, které zabloudily v lese. Když se modlily k Panně Marii o pomoc, ukázala se jim krásná paní, která je vyvedla do bezpečí. Její pastýřské odění s kloboučkem odpovídá způsobu odívání té doby.

V roce 1741 byl zavěšen do jedné z věží veliký zvon vážící 48 metrických centů. Byl ulit po ukončení moru v roce

1680 ke cti sv. Václava pro klášterní kostel v Louce. Přežil zde rekvírování zvonů obou světových válek.

V listopadu 1805 se utábořilo v Lechovicích francouzské vojsko, táhnoucí ke Slavkovu. Když před nimi duchovní správce utekl, vojáci vyrazili dveře kostela a odnesli všechno, co se dalo odnést - liturgické nádoby i roucha. Dokonce se nebáli i střílet na mariánskou sochu. V roce 1809 obsadili Lechovice podruhé, když táhli od Znojma. Cennosti byly včas odneseny do bezpečí. V roce 1871 vyhořela levá věž od blesku a dva zvony musely být přelity. O sedm let později podnikl tehdejší farář Cyril Otava pouť do Říma, kde vyjednal pro kostel milost privilegovaného oltáře s mimořádnými odpustky. V roce 1923 se zde uskutečnil eucharistický kongres pro jižní Moravu, kdy se světelného procesí v podvečer svátku Navštívení Panny Marie zúčastnilo 15 000 věřících.

Nejvíce byl kostel poškozen na sklonku druhé světové války. Výšina, na které kostel stojí, byla v posledních měsících obsazena vojskem a stala se cílem četných náletů, z nichž bombardování 7. května 1945 bylo nejhorší. Několika přímými zásahy byla poškozena střecha, vazba i klenutí, vytlučena barevná okna a způsobeny značné trhliny ve zdivu, takže se kostel zdál určený k demolici.

Jen díky velkému osobnímu nasazení patera Karla Poula se kostel do r. 1947 dočkal rozsáhlé rekonstrukce pod vedením architekta Jaroslava Čermáka z Prahy. Náklad činil 5 milionů korun. Pan architekt napsal : „ K našim kostelům je nutno pohlížet jako k živým památkům, kde

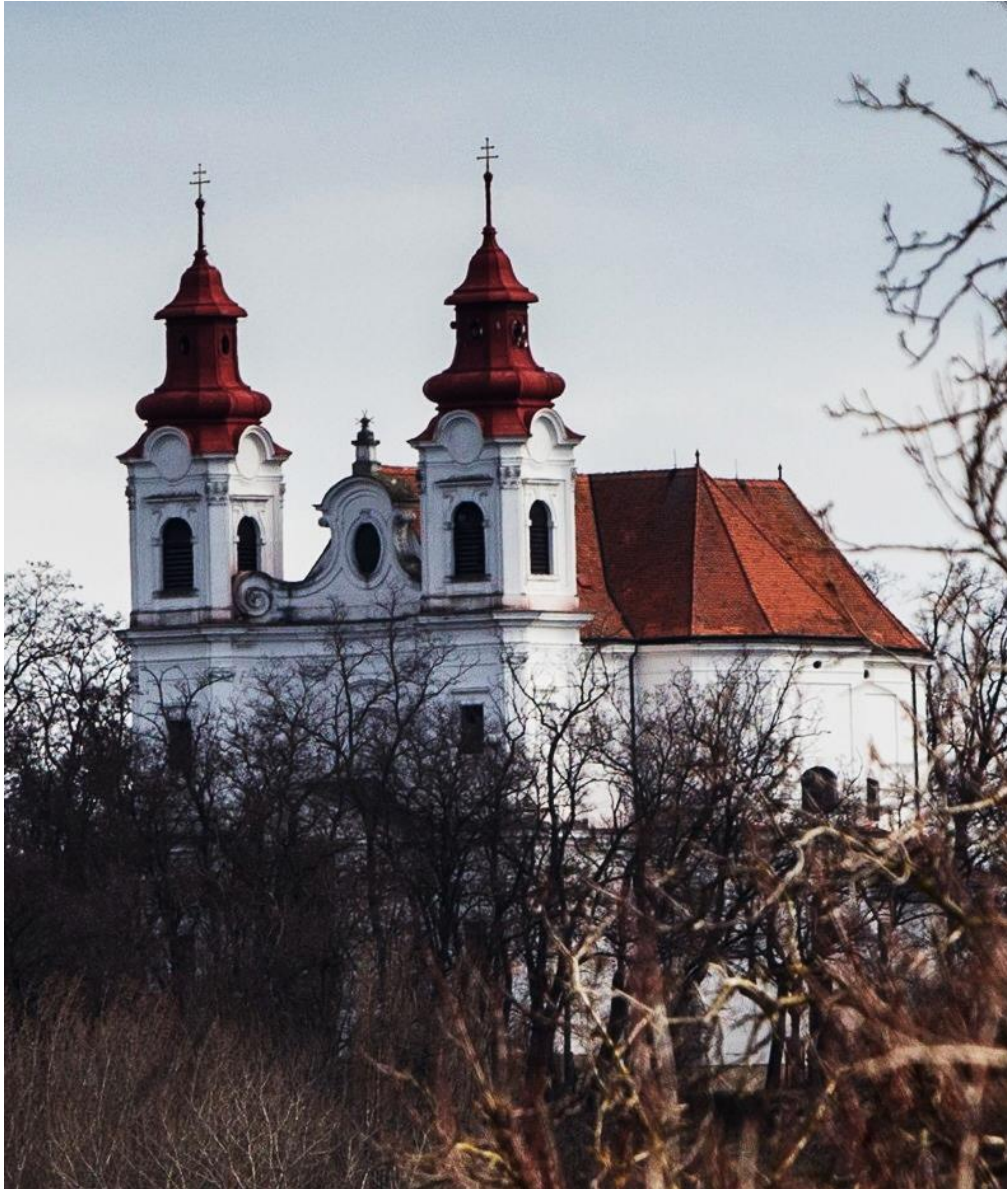
v historickém prostředí chrámu sídlí a s člověkem se spojuje v eucharistii živý Bůh. “

Do areálu kostela patří také sousední zámek postavený r. 1740 jako rezidence pro duchovní správu poutního místa, od r. 1824 v soukromém vlastnictví.

Osmiboká kaple rodinné hrobky majitelů zámku postavená r. 1865 na protějším kopci se zvoničkou a ohrazeným parčíkem.

Výklenková kaple se sochou P. Marie Lechovické na nároží ohradní zdi zámecké zahrady a další podobná kaple z r. 1880 se sochou P. Marie u Tří dubů s prosbou o ochranu dítěte manželů majitelů zámku.

Sochy sv. Antonína za presbytářem z r. 1742 a sv. Jana Nepomuckého pod kopcem z r. 1721 byly pořízeny louckým klášterem.

ZÁZRAK V LECHOVICÍCH

Autor : Marek Orko Vácha

V mém kostele v Lechovicích byly celou totalitu řeholní sestřičky, které měly svůj charitní domov v sousedním bývalém zámku. Když po revoluci restituovaly svůj dům Na Grohové ul. v Brně, přesunuly se tam zpět. Sestřička Josefína – zbožná duše, nazývaná vrátná Panny Marie – byla dlouhá léta v Lechovicích kostelnicí a těch několik desetiletí byla v kostele prakticky pořád. Několik měsíců

před svou smrtí mi poslala do Lechovic dopis. Jeden Rakušan byl od narození slepý, až jednou si v Lechovicích omyl oči vodou z naší studánky, co je pod kostelem, a když se vrátil do Rakouska, viděl. Svědectví o tom napsal Josefínce.

Sestra Josefína

Na tomto místě našlo duchovní posilu a občerstvení mnoho poutníků českého i německého jazyka. Je to kousek nábožensky ztvárněné přírody, kde u pramene můžeme umýt svou tvář a poprosit Boha, aby očistil naši duši a pak pozvednout zrak vzhůru ke chrámu a tam pod dohledem a vedením Ježíšovy Matky, Dobré Pastýřky, se otevřít plně působení Božího Ducha v našem životě, aby se i skrze nás šířilo Boží Království.

Lechovice - původní poutní studánka pod kostelem

